

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus X. De pœnis res Ecclesiæ contra Canones alienantium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

bus; ergo, si ex aliis contractibus, etiam laeso ex contractu feudali, restitutio fructuum facienda esset; præsertim, cum Servitium Vasalli propriè non veniat nomine laboris, de quo tamen fermo est in textu. Rectius igitur dici videtur in hoc casu fructus vasallo remissos esse ab Innocentio, *pro labore*, non eo, quem Monasterio, ut Vasallus præstitit; sed illo potius, *quem exhibuit, monasterium liberando à tantis debitis contractis, recognitione quadam beneficii Monasterio exhibuit; fructibus cæteroque de jure restituendis*.

ARTICULUS X.

De pœnis res Ecclesie contra Canones alienantium.

1301 **Q**UÆSTIO fieri potest de pœnis, quæ impositæ sunt alienationibus activis seu alienantibus res Ecclesie; vel alienatum recipientibus extra casus à jure permisos; vel absque debita solemnitate? impositis inquam, vel in Extravag. *Ambitiose*; vel aliis Constitutionibus Pontificum, *insertis juri communi*. Castropal. tom. 2. tr. 12. D. *unic* p. 15. §. 6. n. 7. censet, nullam *ipso jure* pœnam impositam esse locis illis, quibus extravagans *Ambitiose* recepta non est; illam autem in hac parte ferè nullibi esse receptam testatur Sylvest. v. *alienatio*. q. 15. Sarmiento 1. part. de re ditib. c. 2. n. 20. Vasquez. eod. in opusc. c. 2. §. 2. dub. 7. n. 32. Bonac. D. 3. de contract. feud. q. 8. p. 4. n. 14. Suarez. tom. 5. de censur. D. 23. sect. 6. n. 3. Navar. sum. cap. 27. n. 149. in illis autem locis, in quibus dicta extravagans recepta est, puniri alienantes, Episcopos & Abbates, interdicto ab Ecclesie ingressu, in quo, si per sex menses perduraverint, suspenduntur à regimine, & administratione tam in temporalibus, quam spiritualibus Ecclesie, cui præsumunt. Quod si alienantes inferiores Episcopis, & Abbatibus sint, privantur beneficio, vel officio illius, cujus bona alienare præsumserunt, insuperque excommunicationem incurrunt, qua etiam recipientes alienatum comprehenduntur.

1302 Circa istam quæstionem not. 1. in t. A-

postolicas. 13. §. *quisquis*. 12. q. 2. statutum esse, ut quisquis bona Ecclesiastica indebitè alienaverit, deponatur, ut pravari-cator divinarum legum, & præceptorum: cassata videlicet omnino, quæ facta est in Scriptis, vel sine Scriptis ab Episcopo venditione, vel emphyteutica traditione, vel alia qualibet alienatione, cimeliorum scilicet, & salariorum locorum: qui verò emerit, aut perceperit aliquid ex prædictis Cimeliis, vel Salariis, & non restituerit Ecclesie iterum, quæ Ecclesie sunt, vel non dederit ad incidendam chartam venditionis, vel emphyteuseos, sit anathema, usque dum fecerit, quod ab hac sancta, & universali Synodo confirmatum est. Deinde in c. *Si quis*. 6. h. t. constitutum esse, ut alienator, & is, ad quem res alienata transivit, nisi celeri restitutione sibi prospexerint, uti, & alienationi subscribens, *anathemate feriatur*; quod intellige, si alienatio perfecta sit, traditione secuta; cum autem hæc jura loquantur inæqualiter, & quidem c. *Apostolicas*, dicat: *Sit anathema*; quod denotat *latam* sententiam; & c. 6. *anathemate feriatur*, quod explicat sententiam *ferendam*, videtur accipiendum ex his 2. juribus, quæ poenalia sunt, quod jure noviori in c. 6. statutum est, cum sit benignius.

Not. 2. in pluribus sacris canonibus, 1303 c. *Monachus*. 18. c. *quisquis*. 19. §. *quod sicalliditate*; c. *Diaconi*. 35. junct. gloss. in casu. 12. q. 2. statui, ut, si Prælatum, vel Rectorem Ecclesie, illegitimè alienans, in revocanda alienatione contumax sit, etiam à Prælatura deponatur, vel removeatur ab administratione, & officio; item, Religiosum, qui Ecclesie Rector constitutus est, & ejus jura ultra tempus locavit, suspensionem ab officio *ipso jure* incurrere per Clement. 1. h. t. Quæ verò pœnæ contineantur in Extravag. *Ambitiose*; & recentiore Constitutione Urbani VIII. & in quibus hæc differat ab illa, colligi possunt ex dictis à n. 1157.

Not. 3. quæ res, & bona Ecclesiarum petunt, & impetrant à Laicis, etiam Regibus, excludi à communione Ecclesie, ac impetrationem ipso jure irritam esse, c. *Qui res*. 2. h. t. ibi: *qui res Ecclesie petunt à Regibus, & horrenda cupiditate impulsu gentium substantiam rapiunt,*
irrita

irrita habeantur, qua obtinent, & à communione Ecclesie (cujus facultatem auferre cupiunt) excludantur. Unde juxta Felinum c. qua in Ecclesiarum, de Constitut. n. 38. Lex. Bene à Zenone, ult. C. de quadriennii præscriptione, dicens: (Fiscum, vel Pro-

curatorem Cæsaris non teneri de evictione promittere, etiam in rebus Ecclesie donatis, vel venditis,) non habet locum in præjudicium Ecclesiarum; id quod præter illum etiam tradunt plures alii apud Barbof. in dict. c. 2. n. 3. & Gloss. ib. v. irrita.

QUÆSTIO XIV.

IN TITVLVM XIV. DE PRE-
CARIIS.

1305 **P**ost tractatum de rebus Ecclesie alienandis, vel non (uti solum in genere de translatione jurium, qua competunt Ecclesiis, actum est) descendimus ad contractus in particulari, quibus juxta cujusque naturam res Ecclesie in alios, vel quoad proprietatem, vel solum jus utile transferri possunt, aut non possunt. Initium fit à Precariis, sic dictis, quod significetur rerum Ecclesiasticarum impetratio obventa ad preces impetrantis, porrectas Ecclesie, ut volunt aliqui, à supplicante in charta, quæ precaria, vel precatoria dicebatur; aliqui distinguunt in precarium, neutro, & precariam foeminino genere; seu, ut alii etiam dicunt precarias in numero plurali, quarum tamen mentio reperitur in solo jure canonico, ut constat ex c. fin. h. t.

ARTICULUS I.

De Precario.

1306 **P**recarium est Conventio, qua quis precibus perenti rem aliquam utendam gratis concedit, adeoque nullo utendi vel sine, vel modo præscripto, sed tam diu, quam diu concedenti placet. L. 1. ff. de precario. & c. 3. eod. ibi: *precarium utendum conceditur, quam diu patitur, qui concessit*; est species quædam liberalitatis; reputari potest inter contractus sumpto lato nomine contractus, & hoc sensu inter nominatos; Cùm habeat nomen speciale, & *lucrativos*, seu gratuitos; cum recipiatur gratis. Differt 1. à *donatione*, quia donans sic dat, quin datum recipiat, Tom. III.

& transfert dominium rei donatæ; 2. à *Commodato*, quia huic semper præfigitur certus rei usus, tempus certum; non autem precario; 2. quia qui precario accepit, eam possidet naturaliter; qui commodato, nec civiliter, nec naturaliter; ille, solum tenetur ex dolo, vel culpa lata, iste etiam ex culpa levissima, ut contabit ex seqq. his præmissis.

1307 **Q**uæritur 1. an precarium absque rationabili causa validè revocari possit? procedit autem quæstio, si in principio concessum fuit absque dolo, seu animo statim revocandi; nam alias esset potius concessio inanis; quo posito. R. quòd sic; Cùm enim totum jus, quod habet, qui precario possidet, possideat à voluntate concedentis, ubi hæc defecerit, deficiet & illud; qualiter etiam revocatio beneficii manualis, quantumvis sine causa rationabili facta, ex dictis à n. 225. valet, quantumvis ex causa irrationabili, aut sine malo, si beneficium concessum sit revocabiliter ad nutum concedentis; sic Azor p. 3. l. 2. c. 2. quæst. 1.

1308 **Q**uæritur 2. an repugnet naturæ precarii, concedi ad certum tempus? salvo tamen jure concedentis, ut etiam intra illud revocare possit? R. quòd sic; ratio primi est, quia tamen si exprimat certum tempus, stat tamen tota substantia precarii ex n. 1306. ratio 2. quia potestas revocandi precarium, quando concedenti placuerit, est de substantia precarii, ut liquet ex ejus definitione in n. jam cit. Et ideo precario non potest adjici pactum, ne possit ad libitum revocari;

Q 2 nam